

Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE GLIWICKIM
W I-PÓŁROCZU 2010 ROKU**

POWIATOWY RAPORT PÓŁROCZNY

I/P/2010

Gliwice 2010

*Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła*

Opracowanie: © Andrzej Kasperek

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	4
II. Analiza i diagnoza	8
1. Bezrobocie i oferty pracy wg zawodów	8
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe	12
3. Podsumowanie	16
Załączniki	18
Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w powiecie gliwickim. Stan w końcu I półroczu 2010 roku	
Załącznik nr 2. T-I/P-2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku	
Załącznik nr 3. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku	
Załącznik nr 4. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku	
Załącznik nr 5. T-I/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku	
Załącznik nr 6. T-I/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku	
Załącznik nr 7. T-I/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku	

WSTĘP

Opierając się na zapisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdanie MPiPS-01) wprowadzono „do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitej metody, służącej bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*”¹.

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH²

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym w szczególności:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki)**,³
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997),
- Krajowego Urzędu Pracy w zakresie pilotażowego wdrożenia monitoringu zawodów w wybranych województwach,
- Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę, działającego przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, w zakresie analizy dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju⁴.

Podstawowe definicje

- ***monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych***, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży

¹ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003

² Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędem pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

³ J.Rittau, A.Kaspepek, R.Rewkowski „*Monitoring rynku pracy Gliwic, Knuruwa i Pyskowic z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych; Gliwice 1994-97*” Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic Gliwice 1998

⁴ Szerzej: B.Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA PÓŁROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – I/P)

Źródłem informacji do opracowania tego raportu są:

- Wygenerowane przy pomocy komputerowego programu „Syriusz” dane z załącznika 3 – „*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2010 roku*” i załącznika 2 – „*Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2010 roku*” do sprawozdania MPiPS-01. Powyższe dane zawarte są w tabelach załączonych do raportu.
- Półroczne powiatowe raporty „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gliwickim*” za lata 2008 i 2009

Mierniki stosowane do monitoringu

1) *Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k* (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I-półroczu danego roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I-półroczu danego roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

\bar{O}_I^k, \bar{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ **to zawody nadwyżkowe,**

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ **to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),**

$W_{n,I}^k > 1,1$ **to zawody deficytowe**

Ponadto:

- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy czy nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej (\bar{N}_I^k), tzn. dla:

$\bar{N}_I^k > 1,$ **zawód jest nadwyżkowy,**

$\bar{N}_I^k < -1,$ **zawód jest deficytowy ,**

$-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1,$ **zawód jest zrównoważony**

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k = 0$ i $\bar{B}_I^k = 0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę (zrównoważonych).

3) **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k** ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (8)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu I-półrocza danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu I-półrocza danego roku.

W raporcie stosowana jest kwalifikacja zawodów i specjalności wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644 oraz z 2007 r. Nr 106, poz. 728).

Przyjęto następujące założenia dotyczące podziału zawodów według wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9

Przyjęto również, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY

Liczba osób bezrobotnych z powiatu gliwickiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec I-półrocza roku 2010 wynosiła 3174, z czego 56% stanowiły kobiety. W porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego wzrosła o prawie 350 osób. Systematycznie zmniejsza się odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat). Stanowią one już tylko 14% ogółu bezrobotnych (w 2009 roku - 16%). W dalszym ciągu znaczną część tej grupy stanowią kobiety (patrz *Tabela 1*).

Tabela 1. Struktura bezrobocia w powiecie gliwickim na koniec I półrocza 2010

	ogółem	w tym				
		kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
			razem	kobiety	razem	kobiety
liczba bezrobotnych	3174	1767	37	22	453	271
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	100%	56%	1%	1%	14%	9%
odsetek kobiet w stosunku do danej grupy bezrobotnych	100%	56%	100%	59%	100%	60%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 2. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w powiecie gliwickim na koniec I półrocza roku 2010

kod zawodu	nazwa zawodu	ogółem	kobiety	w tym*			
				absolwenci		osoby długotrwale bezrobotne	
				razem	kobiety	razem	kobiety
000000	Bez zawodu	16,57%	18,39%	10,81%	13,64%	4,19%	2,95%
522107	Sprzedawca	9,26%	16,07%	5,41%	9,09%	11,04%	18,08%
722204	Ślusarz	3,34%	0,23%	0,00%	0,00%	5,08%	0,37%
512201	Kucharz	2,33%	3,68%	0,00%	0,00%	2,87%	4,43%
712102	Murarz	1,80%	0,00%	0,00%	0,00%	2,43%	0,00%
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	1,76%	2,89%	2,70%	4,55%	1,32%	1,85%
913207	Sprzątaczką	1,70%	3,06%	0,00%	0,00%	5,30%	8,86%
743304	Krawiec	1,64%	2,72%	0,00%	0,00%	0,66%	1,11%
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	1,51%	2,49%	2,70%	0,00%	2,87%	4,43%
931301	Robotnik budowlany	1,17%	0,00%	0,00%	0,00%	1,32%	0,00%
	Razem 10 zawodów	41,08%	49,52%	21,62%	27,27%	37,09%	42,07%

* odsetek liczony w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (prawie 17%), od których nie wymagane są prawie żadne kwalifikacje. Znaczny odsetek (ponad 9%) stanowią osoby w zawodzie „Sprzedawca - 522107”. Dziesięć zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generuje ponad 41% zarejestrowanych bezrobotnych. Równocześnie w tych zawodach zarejestrowanych jest ponad 37% osób długotrwale bezrobotnych (patrz *Tabela 2*).

Tabela 3. Struktura i ranking zawodów o największej liczbie bezrobotnych absolwentów w powiecie gliwickim na koniec I-półroczu roku 2010

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek absolwentów	
		ogółem	absolwentów	do ogółu zarejestrowanych absolwentów	do liczby bezrobotnych w zawodzie
000000	Bez zawodu*	526	4	10,81%	1%
522107	Sprzedawca	294	2	5,41%	1%
232108	Nauczyciel języka obcego	6	2	5,41%	33%
214790	Pozostali inżynierowie górnicy, metalurdcy i pokrewni	3	2	5,41%	67%
214903	Inżynier automatyki i robotyki	3	2	5,41%	67%
Razem dla 5 zawodów				32%	

* głównie absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Absolwenci szkół lub uczelni (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) stanowią tylko 1% ogólnej liczby bezrobotnych (patrz Tabela 1). Są zarejestrowani w 30 zawodach, ale tylko pięć z nich generuje ponad 32% bezrobotnych w tej grupie (patrz Załącznik 1 i Tabela 3). W pozostałych 25 zawodach zarejestrowana była 1 osoba.

Tabela 4. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w powiecie gliwickim na koniec I-półroczu 2010 roku (fragment)

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek bezrobotnych długotrwanie w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych długotrwanie	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	długotrwanie		
1	931205	Robotnik torowy	13	6	1,32%	46%
2	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	29	13	2,87%	45%
3	913207	Sprzątaczką	54	24	5,30%	44%
54	000000	Bez zawodu	526	19	4,19%	4%
55	512202	Kucharz małej gastronomii	22	0	0	0%
56	512301	Bufetowy [barman]	21	0	0	0%
57	311204	Technik budownictwa	16	0	0	0%
58	421102	Kasjer handlowy	15	0	0	0%
59	829190	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	13	0	0	0%
60	514109	Fryzjer damski	12	0	0	0%
61	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	12	0	0	0%
62	244104	Pedagog	11	0	0	0%
63	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	11	0	0	0%
64	321390	Pozostali technicy technologii żywności	10	0	0	0%
65	621201	Ogrodnik terenów zieleni	10	0	0	0%
66	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	10	0	0	0%

* w rankingu umieszczono zawody (66), w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród 551 zawodów identyfikowanych na rynku pracy powiatu gliwickiego na koniec I-półroczu 2010 roku, dla 35 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, tzn. wszyscy bezrobotni byli długotrwanie bezrobotni. Ale aż 86% z nich to zawody, w których zarejestrowano

tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 14% zawodów zarejestrowano tylko dwóch bezrobotnych (patrz Załącznik 6).

Tabela 5. Struktura i ranking 10 zawodów o największej liczbie osób długotrwale bezrobotnych w powiecie gliwickim na koniec I-półrocza roku 2010

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek bezrobotnych długotrwale w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych długotrwale	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
		ogółem	długotrwale		
522107	Sprzedawca	294	50	11,04%	17%
913207	Sprzątaczką	54	24	5,30%	44%
722204	Ślusarz	106	23	5,08%	22%
000000	Bez zawodu	526	19	4,19%	4%
512201	Kucharz	74	13	2,87%	18%
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	48	13	2,87%	27%
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	29	13	2,87%	45%
712102	Murarz	57	11	2,43%	19%
914103	Robotnik gospodarczy	32	7	1,55%	22%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Duża liczba osób długotrwale bezrobotnych nie mających zawodu, nie przełożyła się na wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia. W grupie zawodów, w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych (66 zawodów), znalazło się jedenaście zawodów o wskaźniku równym 0% (patrz Tabela 4).

W I półroczu 2010 roku dla powiatu gliwickiego zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy 565 ofert pracy (czyli prawie 200 ofert więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku). Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: „Pracownik biurowy – 419101” (12%) i „Robotnik gospodarczy – 914103” (7%).

Wykres 1.

Bezrobotni i oferty pracy w powiecie gliwickim w latach 2005 - 2010

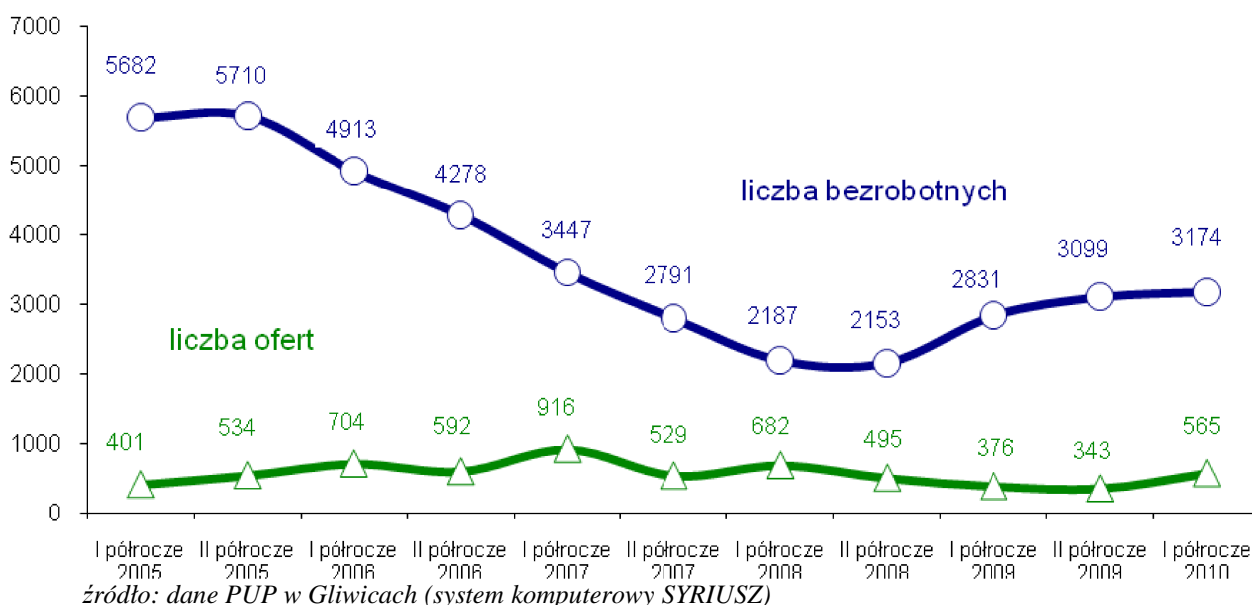

Tabela 6. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie ofert pracy w powiecie gliwickim w I-półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w zawodzie do ogółu ofert
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	70	12,39%
914103	Robotnik gospodarczy	40	7,08%
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	35	6,19%
522107	Sprzedawca	33	5,84%
913207	Sprzątaczką	25	4,42%
931301	Robotnik budowlany	22	3,89%
522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	20	3,54%
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	16	2,83%
913204	Pomoc kuchenna	13	2,30%
512201	Kucharz	12	2,12%
Razem dla 10 zawodów			51%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy w I-półroczu roku 2010 według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wskazuje, iż największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” (ponad 26%) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (prawie 26% ogółu bezrobotnych). Najwięcej ofert pracy zgłoszono w sekcjach: *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (ponad 15%) oraz *Edukacja* (prawie 12% ofert) (patrz Tabela 7).

Tabela 7. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie gliwickim w I-półroczu 2010 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w I-półroczu 2010r.	stan w końcu I-półrocza 2010r.	zgłoszone w I-półroczu 2010r.	stan w końcu I-półrocza 2010r.
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	26	22	86	44
Budownictwo	157	231	44	8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	77	26	19	6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18	15	27	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	19	27	15	10
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	39	17	21	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	76	53	12	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	88	44	23	2
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	152	154	19	8
Edukacja	21	29	66	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Górnictwo i wydobywanie	22	32	0	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	556	624	55	17
Informacja i komunikacja	29	9	11	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	40	56	63	4
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Pozostała działalność usługowa	48	48	6	1
Przetwórstwo przemysłowe	538	702	40	33
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17	34	11	2
Transport i gospodarka magazynowa	163	147	47	11
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	17	5	0	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

3. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane uzyskane z systemu „Syriusz”⁵ dla powiatu gliwickiego, dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych (patrz Załącznik 4 i 5), zidentyfikowano w I półroczu 2010 roku 240 elementarnych grup zawodowych oraz 551 zawodów/specjalności. W 82% (454) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 21% (115) zarejestrowano oferty pracy.

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę⁶. Zawody wykazujące równowagę stanowiły 78%⁷ ogólnej liczby zawodów (patrz Wykres 2 i Tabela 8). Nie wpływają one w zdecydowany sposób na zmiany na rynku pracy.

⁵ Patrz: www.mz.praca.gov.pl/Puls2/

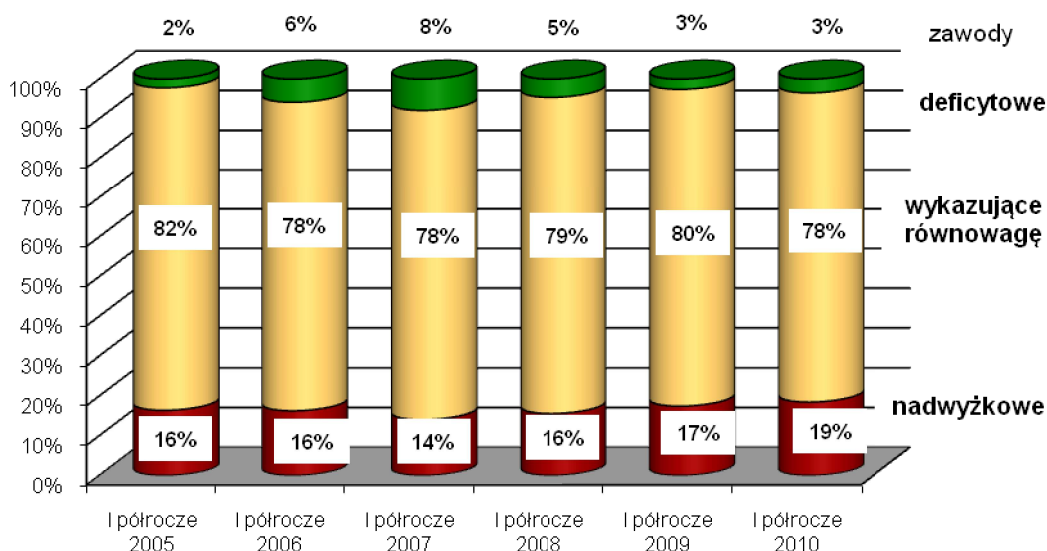
⁶ Patrz str. 6

⁷ Uwzględniono wszystkie zidentyfikowane zawody nie będące zawodami deficytowymi albo nadwyżkowymi.

Zawody deficytowe - czyli poszukiwane na rynku pracy - stanowiły 3%, a zawody nadwyżkowe - tzn. takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie - 19% ogólnej liczby zawodów.

Wykres 2.

Zmiana struktury zawodów deficytowych i nadwyżkowych na rynku pracy powiatu gliwickiego w latach 2005 - 2010

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 8. Struktura zawodów według poziomu wykształcenia w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku

poziom wykształcenia	zawody			
	ogółem*	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	22,0%	0,2%	19,2%	2,5%
średnie techniczne	30,3%	1,1%	22,5%	6,7%
zasadnicze zawodowe	47,5%	2,2%	36,3%	9,1%
bez zawodu	0,2%	-	-	0,2%
razem zawodów	100,0%	3,4%	78,0%	18,5%
	551	19	430	102

* wartości dla zawodów: deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Wśród zawodów nadwyżkowych największy odsetek stanowiły zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego, największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu. Ponad 63% (12) zawodów deficytowych, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego (patrz Tabela 9).

Tabela 9. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych według poziomu wykształcenia w powiecie gliwickim w I półroczu 2010 roku

poziom wykształcenia	zawody		
	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	5,3%	24,7%	13,7%
średnie techniczne	31,6%	28,8%	36,3%
zasadnicze zawodowe	63,2%	46,5%	49,0%
bez zawodu			1,0%
razem zawodów	100%	100%	100%
	19	430	102

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 10 przedstawia wszystkie (19) zawody deficytowe. Wśród nich tylko jeden (*Specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej - 243202*) jest na poziomie wykształcenia wyższego, a 6 zawodów jest na poziomie wykształcenia średniego.

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych w powiecie gliwickim w I-półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
916290	Pozostali zamiatacze i pokrewni	1,67	0	-1,67	MAX
712501	Meliorant	1,67	0,17	-1,50	10,00
712904	Monter rusztowań	1,17	0,17	-1,00	7,00
915202	Dozorca	1,17	0,17	-1,00	7,00
346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	1,83	0,33	-1,50	5,50
833104	Kierowca ciągnika rolniczego	0,83	0,17	-0,67	5,00
522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	3,33	0,83	-2,50	4,00
913203	Pokojowa [w hotelu]	1,17	0,33	-0,83	3,50
725108	Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	1,67	0,50	-1,17	3,33
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	5,83	2,67	-3,17	2,19
243202	Specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej	0,33	0,17	-0,17	2,00
347101	Florysta	0,33	0,17	-0,17	2,00
347504	Instruktor rekreacji ruchowej	0,33	0,17	-0,17	2,00
723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,33	0,17	-0,17	2,00
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	11,67	6,83	-4,83	1,71
712301	Cieśla	0,83	0,50	-0,33	1,67
712403	Toromistrz	0,50	0,33	-0,17	1,50
513102	Opiekunka dziecięca	0,83	0,67	-0,17	1,25
914103	Robotnik gospodarczy	6,67	5,50	-1,17	1,21

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabele 11 i 12 przedstawiają 31 najbardziej nadwyżkowych zawodów. Spośród nich aż połowa, to zawody na poziomie wykształcenia wyższego i średniego.

Tabela 11. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie gliwickim w I-półroczu 2010 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	88,33	88,33	0
722204	Ślusarz	0	18,17	18,17	0
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0	10,17	10,17	0
311502	Technik mechanik	0	6,50	6,50	0
711101	Górnik eksploatacji podziemnej	0	4,67	4,67	0
311401	Technik elektronik	0	4,17	4,17	0
829190	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	0	4,17	4,17	0
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0	3,83	3,83	0
723390	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	0	3,67	3,67	0
241102	Ekonomista	0	3,50	3,50	0
311302	Technik elektryk	0	3,17	3,17	0
724290	Pozostali elektromonterzy	0	3,00	3,00	0
723106	Mechanik pojazdów samochodowych	0	2,83	2,83	0
714101	Malarz budowlany	0	2,67	2,67	0
743604	Szwaczka	0	2,67	2,67	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 12. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie gliwickim w I-półroczu 2010 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
743304	Krawiec	0,17	7,00	6,83	0,024
419190	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,17	4,00	3,83	0,042
741203	Piekarz	0,17	4,00	3,83	0,042
512202	Kucharz małej gastronomii	0,17	3,83	3,67	0,044
712102	Murarz	0,33	6,83	6,50	0,049
341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,17	2,50	2,33	0,067
311204	Technik budownictwa	0,33	3,83	3,50	0,087
514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,17	1,83	1,67	0,091
312102	Technik informatyk	0,33	3,00	2,67	0,111
512301	Bufetowy [barman]	0,33	2,83	2,50	0,118
522107	Sprzedawca	5,50	46,50	41,00	0,118
913206	Salowa	0,33	2,67	2,33	0,125
724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,17	1,33	1,17	0,125
322303	Technik dentystyczny	0,17	1,17	1,00	0,143
413103	Magazynier	0,67	4,50	3,83	0,148

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

3. PODSUMOWANIE

- Liczba osób bezrobotnych z terenu powiatu gliwickiego, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach, na koniec I-półrocza 2010 roku wynosiła prawie 3200. W porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego wzrosła prawie 350 osób.
- Kobiety stanowiły 56% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak poprzednich latach - stanowiły osoby bez zawodu (prawie 17%).
- Ponad 40% wszystkich bezrobotnych, stanowiły osoby zarejestrowane w dziewięciu zawodach: *sprzedawca, ślusarz, kucharz, murarz, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista], sprzątaczką, krawiec, pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] i robotnik budowlany oraz osoby nie posiadające zawodu.*
- Systematycznie zmniejsza się odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat). Stanowią one już tylko 14% ogółu bezrobotnych (w 2008 roku - 28%).
- Tylko 1% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni.
- W I półroczu 2010 roku dla powiatu gliwickiego było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy 565 ofert pracy.
- Największe zapotrzebowanie (prawie 20% wszystkich ofert) dotyczyło zawodów: „*Pracownik biurowy – 419101*” i „*Robotnik gospodarczy – 914103*” .
- Największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji „*Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*” (ponad 26%) oraz „*Przetwórstwo przemysłowe*” (prawie 26% ogółu bezrobotnych).
- Najwięcej ofert pracy zgłoszono w sekcjach: *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (ponad 15%) oraz *Edukacja* (prawie 12% ofert).
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano w I półroczu 2010 roku 240 elementarnych grup zawodowych oraz 551 zawodów/specjalności. W 82% (454) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 21% (115) zarejestrowano oferty pracy.
- Zawody wykazujące równowagę, nie wpływające na zmiany na rynku pracy, stanowią 78% wszystkich zawodów.
- Zawody deficytowe stanowiły 3% wszystkich zawodów.
- Ponad 63% zawodów deficytowych, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego.

- W grupie 19 deficytowych zawodów tylko jeden (*Specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej - 243202*) jest na poziomie wykształcenia wyższego, 6 zawodów jest na poziomie wykształcenia średniego.
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 19% ogólnej liczby zawodów.